

O O D E

AAN HET

SCHAAP

O D E AAN HET S C H A A P

‘Een schaap slachten, het vel in kalkwater leggen, ontdoen van vleesresten, staart en oren verwijderen, het vel ontharen en uitspoelen, op een raam opspannen, met mes ontdoen van vliezen, vet, aderen en laatste haarresten, met krijt insmeren met behulp van puimsteen. De huid laten drogen, iedere dag een paar keer bijspannen, verder schoonschrappen en schoonschuren. Eenmaal droog tenslotte polijsten met puimsteen en krijt.’

Het vervaardigen en gebruiken van perkament van schapehuiden is een oud ambacht dat sterk verbonden is met kloosters en platteland. Het maken van perkament en het gebruik van perkament dreigen verloren te gaan, onder andere vanwege het ontbreken van nieuwe hedendaagse gebruiksmogelijkheden. Stichting Kartuizerklooster Sinte Sophia van Constantinopel en Vereniging Stamboek Het Kempische Heideschaap sloegen de handen ineen om perkament nieuw leven in te blazen.

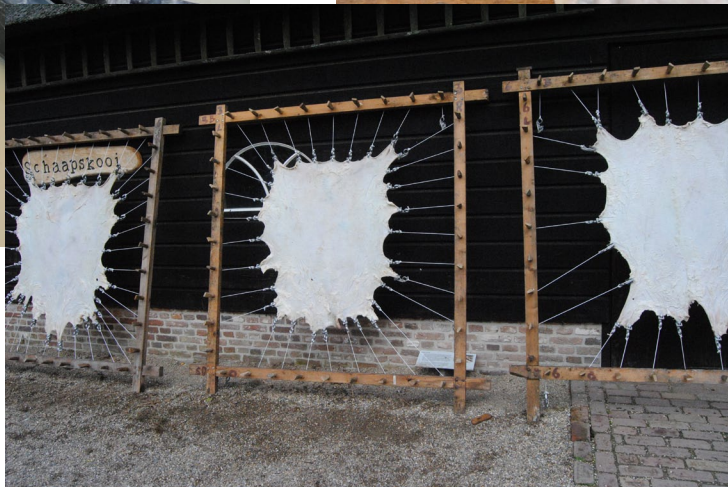
Een groep derdejaars studenten van de ontwerpafdeling Man and Identity van Design Academy Eindhoven werd aangezocht om naar die nieuwe mogelijkheden op zoek te gaan.

SCHAAPS K O O I SCHIJNDEL

Perkament maken is een ambachtelijk proces dat wekenlang in beslag neemt. De studenten voerden in september 2011 in de Schaapskooi Schijndel zelf een aantal stappen van dit proces uit in een workshop onder begeleiding van Henk de Groot, één van de laatste perkamentmakers in Nederland.

Door deze stappen zelf uit te voeren leerden de studenten het mooie maar weerbarstige materiaal kennen en konden ze een goede start maken met hun eigen opdracht.

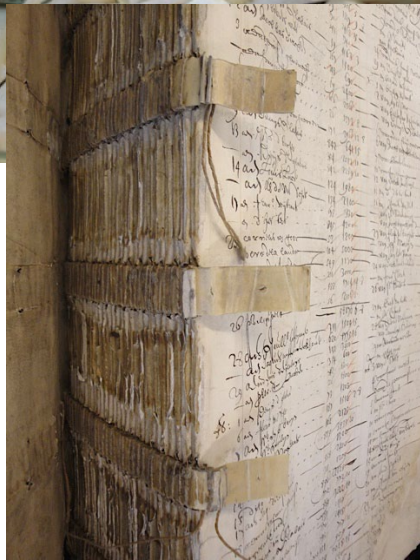
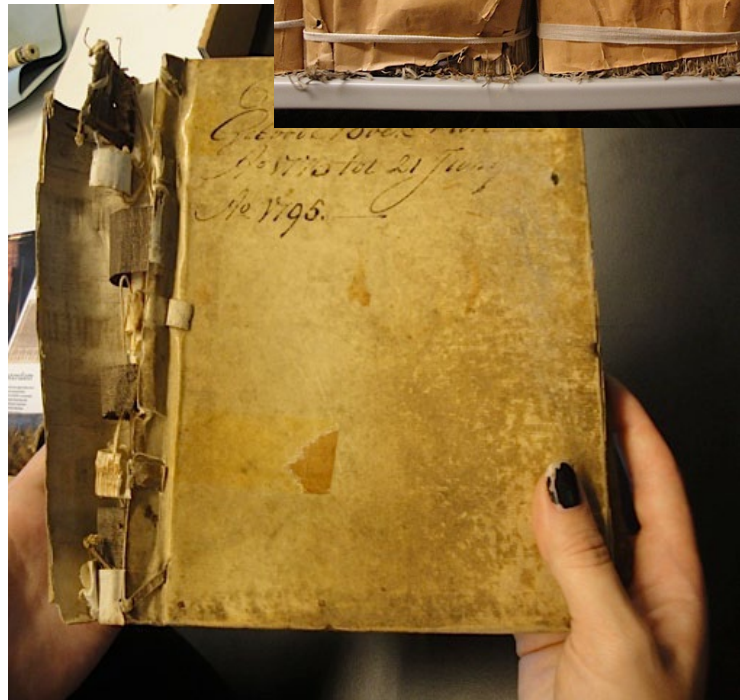
RESEARCH AMSTER DAM

Tijdens een bezoek aan het Stadsarchief van Amsterdam toonde de conservator van de restauratieafdeling de 13 studenten middeleeuwse charters, juridische aktes en de in perkament gebonden boekhouding van de V.O.C.. Ook leidde hij hen rond in de archieven, tientallen meters lange kasten vol met duizenden in perkament gebonden boeken en notariële stukken uit vervlogen eeuwen.

Tijdens een bezoek aan handboekbinderij Mooie Boeken in Amsterdam vertelde boekbindster Pau Groenendijk over hedendaagse toepassingen van perkament.

Moderne vormgevers gaan anders om met perkament dan de kloosterlingen eeuwenlang deden. Perkament mag dan een traditioneel materiaal zijn, er bestaan geen regels, alles is geoorloofd: het is aan de ontwerper om die trucs te bedenken en onorthodoxe technieken toe te passen om de effecten te bereiken die hij beoogt.

B R I E F I N G

De opdracht van ontwerpdocent Helen de Leur luidde:

“Perkament is een dun papierachtig materiaal, gemaakt van huid van kalveren, koeien, schapen, geiten, konijnen of ezels.

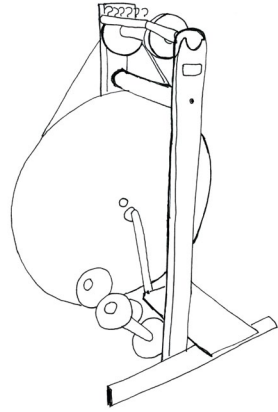
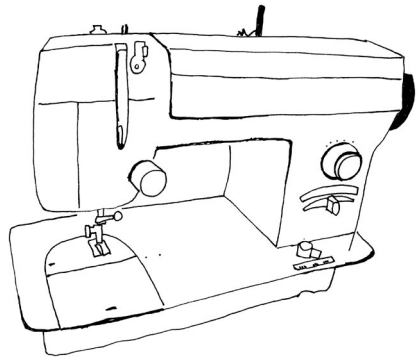
Bedenk nieuwe bewerkingen/behandelingen van perkament in de vorm van halffabrikaten of maak perkament 3-dimensionaal. Toepassingen zoals producten voor interieur tot mode-accessoires.

R E C E P T U U R

Met inkt injecteren, laseren, in kunststof gieten, in de blender tot perkament-maché verwerken, in vorm persen, afwerken met koperplaat, afbiezen met haakwerk. Hier volgt de receptuur van de perkamentexperimenten.

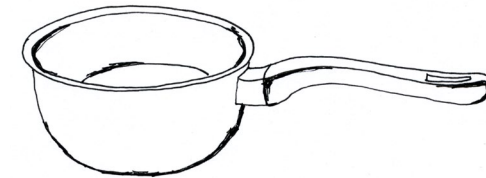
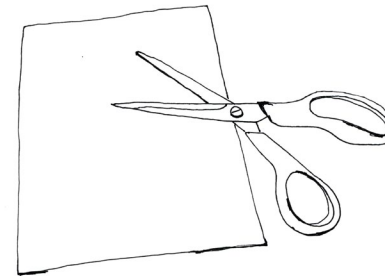
MANDY ROOS MASKERS

perkament in stroken snijden / aan elkaar naaien / nat maken / spinnen

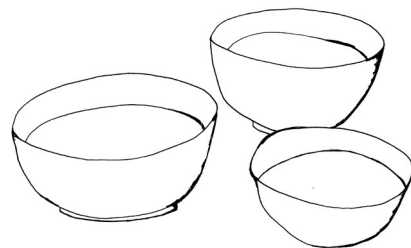
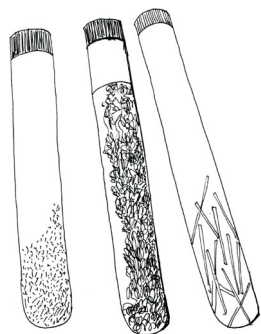
KAYLEIGH SMETSERS BRILLEN

doorzichtig perkament op maat knippen / in een pan water tot kookpunt brengen / regelmatig omdraaien / in vorm spannen

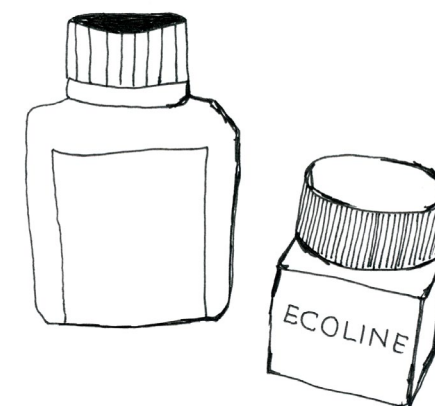
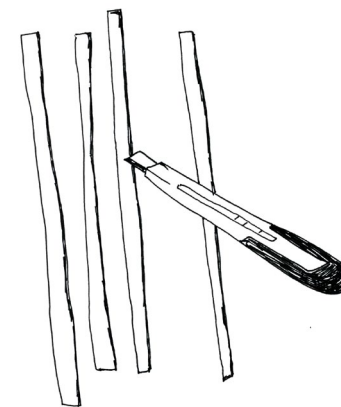

ERIK JANSEN GARENS

perkament weken in bak met pigment / een nacht laten staan / stroken draaien en strak spannen / drogen

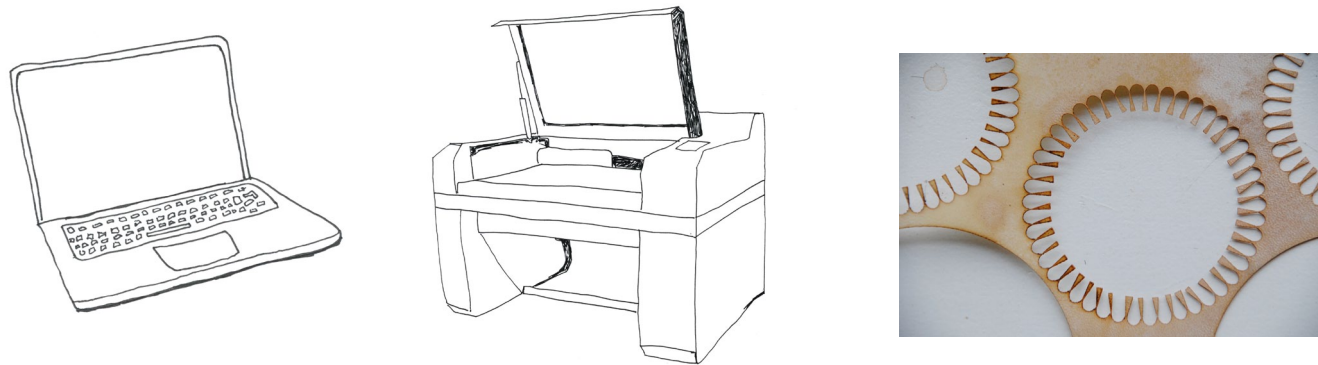

doorzichtig perkament snijden / met ecoline verven / laten drogen / vernis er overheen / opspannen

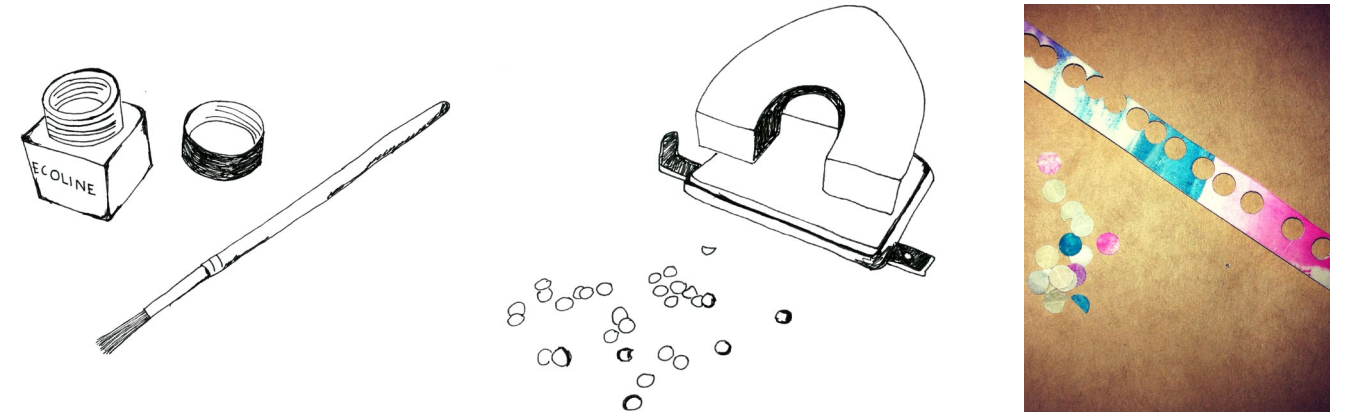
PIETEK KORTE SIERRADEN

een digitaal ontwerp maken / laten lasersnijden

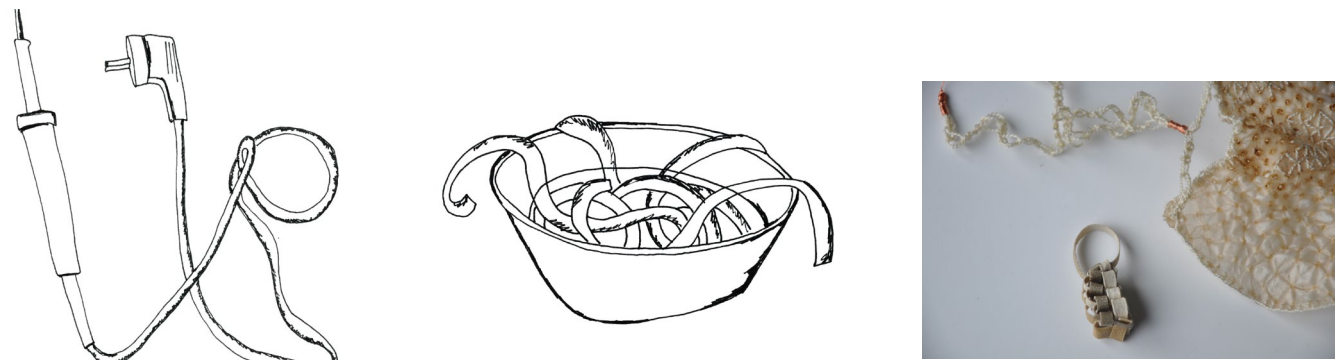
CELINE ROELOFSMA SIERRADEN

perkament kleuren met ecoline / wachten tot het droog is / perforeren

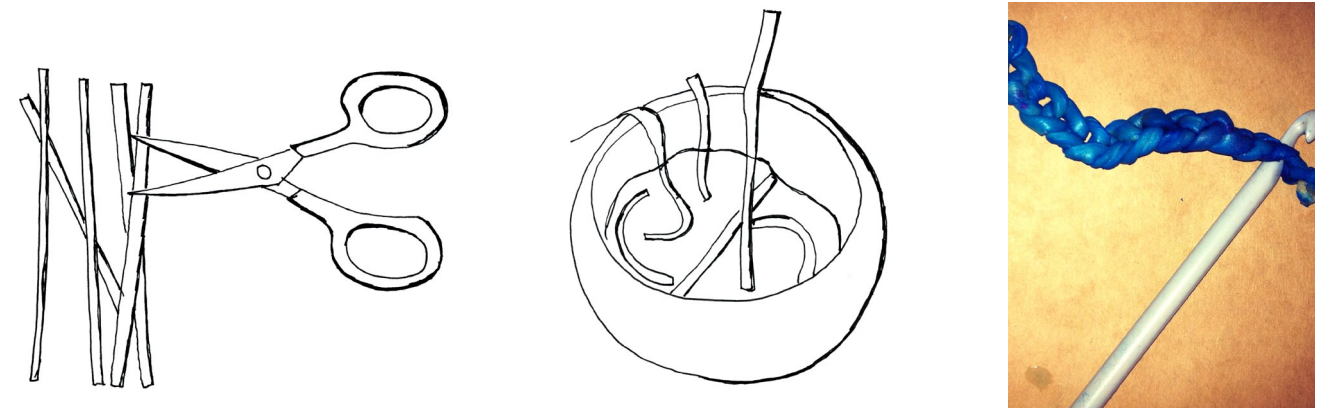

VICTORIA LEDIG SIERRADEN

perkament natmaken / met een soldeerbout een patroon of dessin inbranden / laten drogen

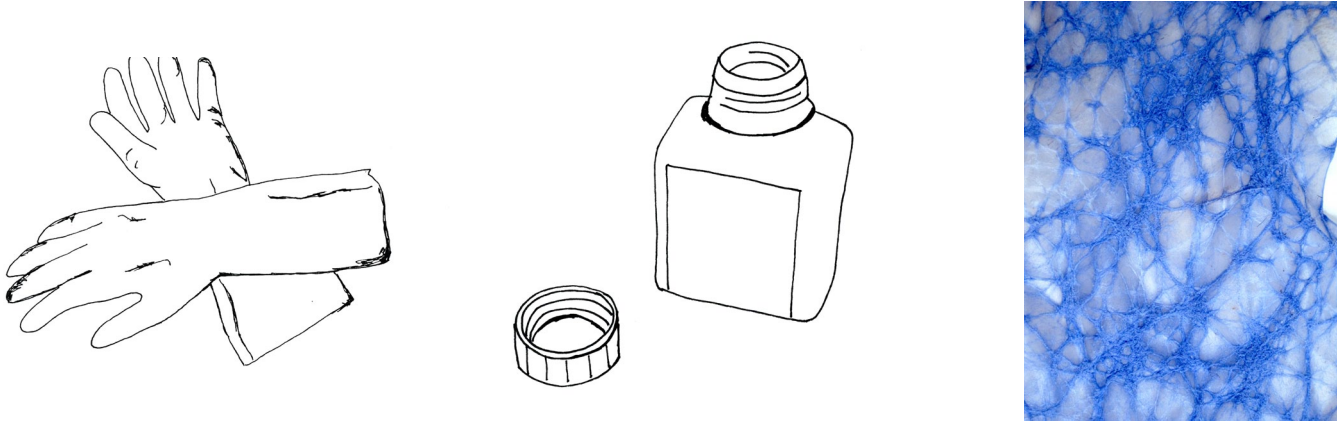

dunne reepjes perkament knippen / laten wellen in ecoline / draaien tot een draad / haken

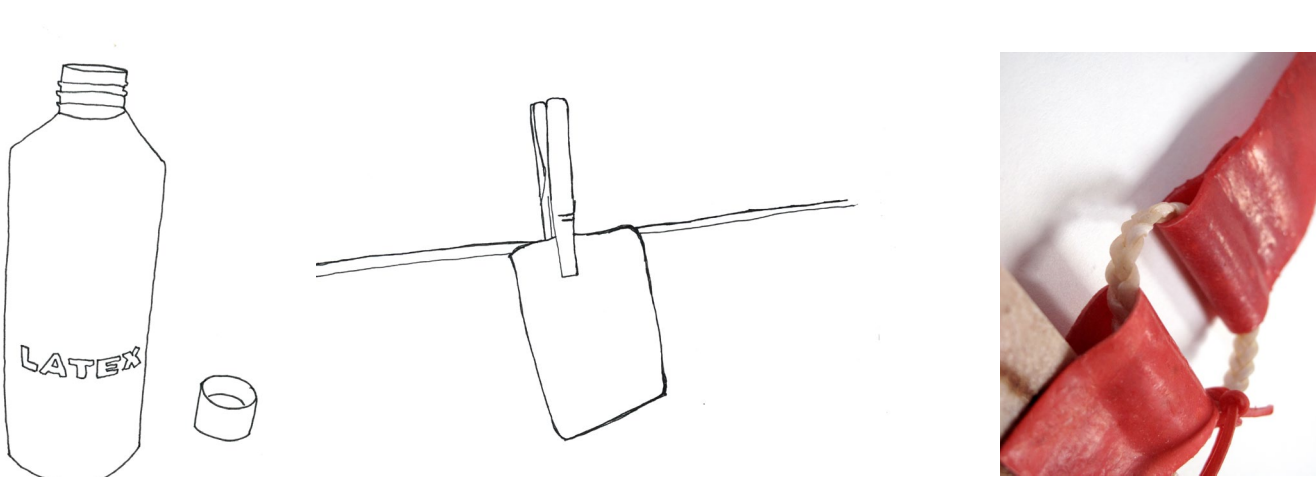

SARAH-LINDA FORRER TASSEN

handschoenen dragen / lijnolie op het perkament druppelen / inkt op de olie druppelen / perkament heftig kreuken

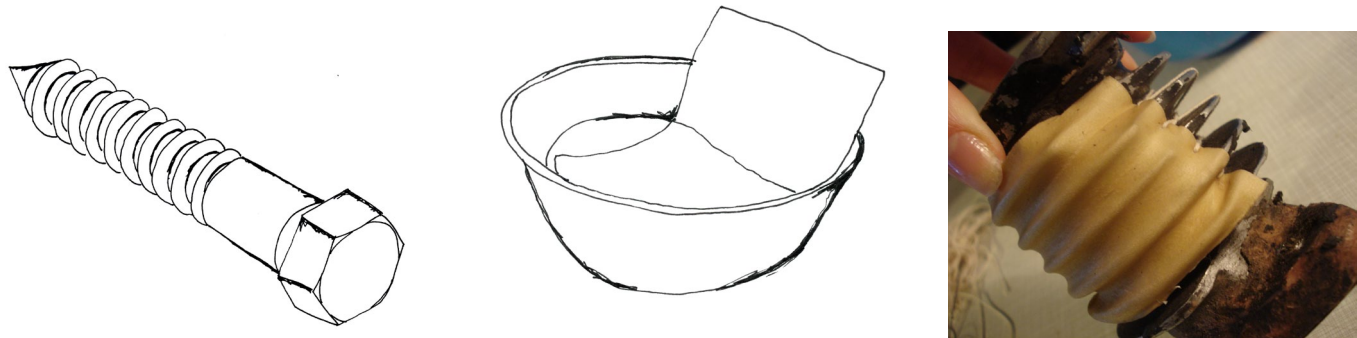

vloeibare latex kleuren met inkt / strook perkament er indopen / ophangen en laten drogen

ANNE VAN GALEN TASSENDETAILS

perkament weken / naald en draad pakken / nat perkament om de schroef heen rijden / laten drogen

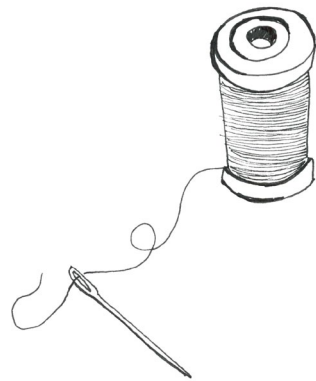
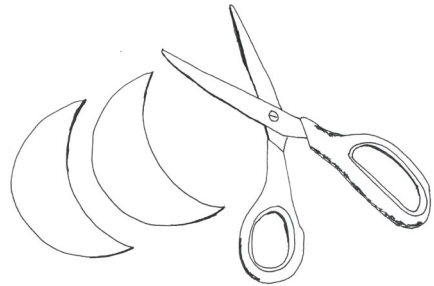
LISA LAGEMAAT SCHALEN

perkament nat om vorm heen spannen / rand met naald en draad aantrekken / drogen / rand er af snijden / perkament los maken

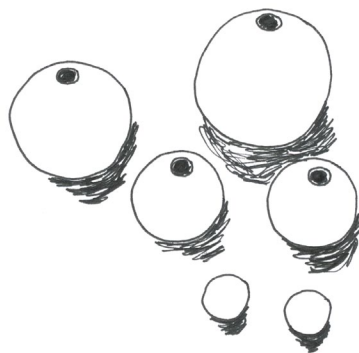
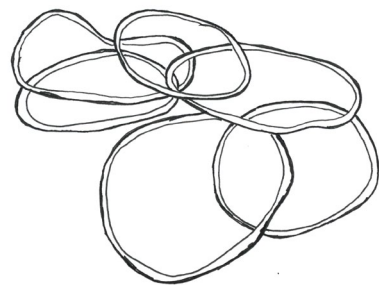

STELLA DERKZEN LAMPENKAPPEN

halve maantjes uit perkament knippen / op elkaar leggen en bovenste rand naaien / naai het volgende deel aan de onderkant dicht / aantal keer herhalen / laten weken / uit het water halen en watten in de vorm doen / laten drogen en de watten er uit halen

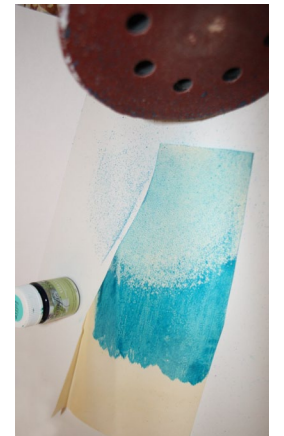
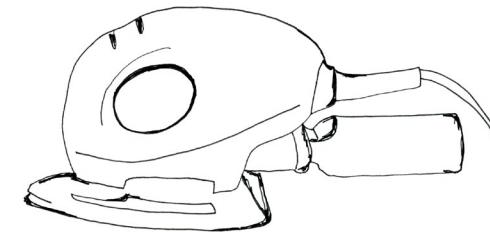
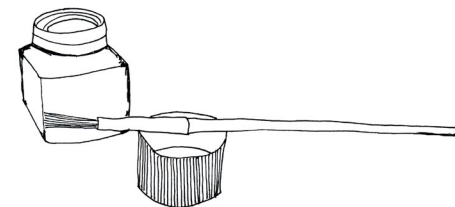

stuk perkament laten weken / over de kralen heel spannen / met elastiekjes vast binden / laten drogen / kralen er uithalen

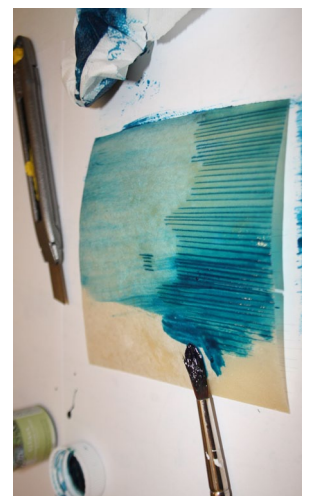
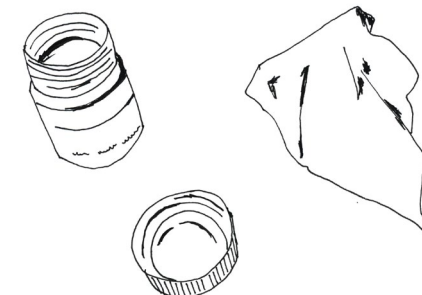
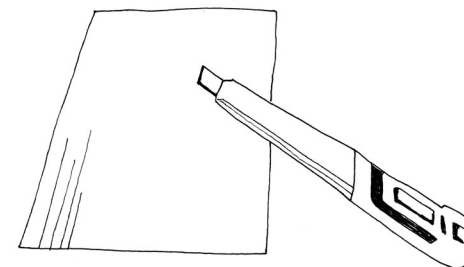

FLOOR VAN DOREMALEN RAAMPANELEN

perkament met glasverf verven / laten drogen / met schuurmachine de verf er afschuren

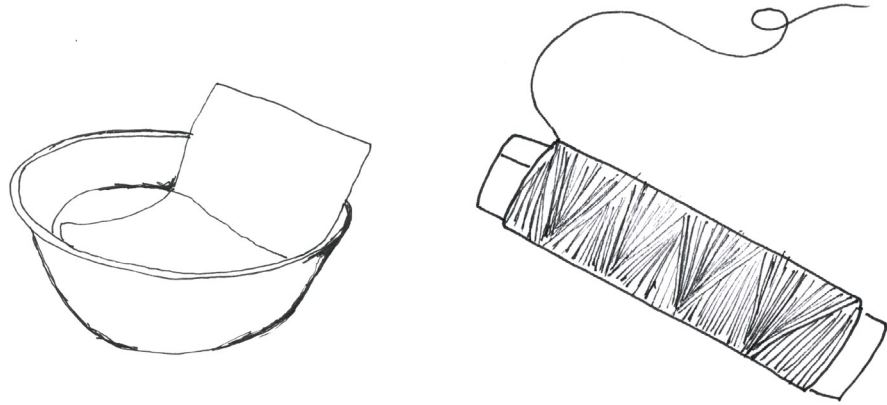

perkament insnijden / met glasverf verven / met een doekje de nog natte verf er afwrijven

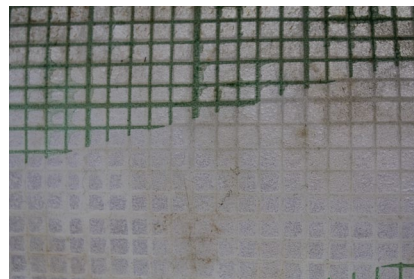
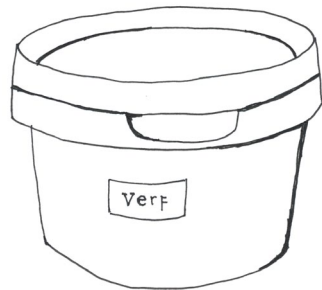
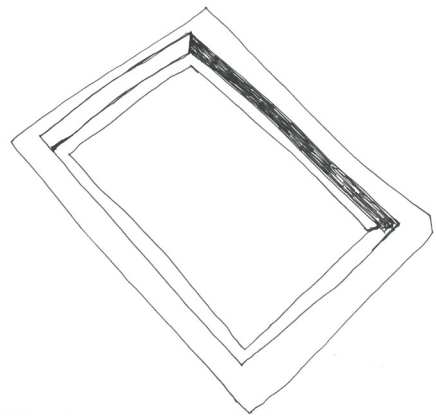

NOESHA HU TAFELLAMPEN

perkament laten weken in warm water / over een houten mal spannen met draad / laten drogen

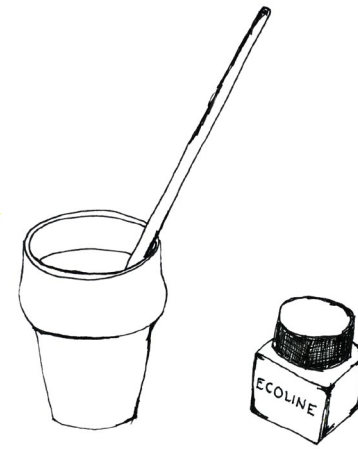

dessin maken / dessin op zeefdrukraam overbrengen / het dessin printen op het perkament / laten drogen

PAULINE 'T HOEN MEUBELHUIDEN

perkament weken / injecteren met ecoline / verschillende kleuren gebruiken

perkament in stroken snijden / de stroken vlechten

een bril is een

*object dat dicht op de huid wordt
gedragen.* Voor sommige

brildragers is het zelfs een vriend, een

nieuw paar ogen.

Door van perkament brillen te
maken blaas je nieuw leven in de huid.

Van de eerste
'drager' naar de tweede.

KLEURRIJKE

sierraden ontworpen
vanuit het

experimenteren **met**
perkament.

Door vellen perkament

aan elkaar te naaien en er vervolgens

REEPJES VAN

te knippen kan oneindig lang,
stevig garen gemaakt worden.

P E R K A - M E N T L I J K T

*een heel fragiel materiaal,
maar dat is het absoluut niet.
In deze maskers
krijgt perkament een
stoer en stevig imago.*

Sierradencollectie geïnspireerd op de

SCHOONHEID
VAN ROTTENDE HUID.

Zoals schoonheid de belofte

van zijn eigen

eind inluidt, geeft deze

sierradencollectie een gevoel van

s t i l s t a n d ,

op de rand van het natuurlijke verval.

NATUUR

en techniek in een samenspel van ronde vormen en scherpe lijnen.

Zachte **moleculaire**

structuren krijgen door middel van lasersnijden een scherp randje.

Door middel van
opspannen

krijgt het perkament vorm en detail.
In combinatie met leer
ontstaan details zoals sloten **en**
handvatten voor tassen.

DE TASSEN

zijn geïnspireerd op de

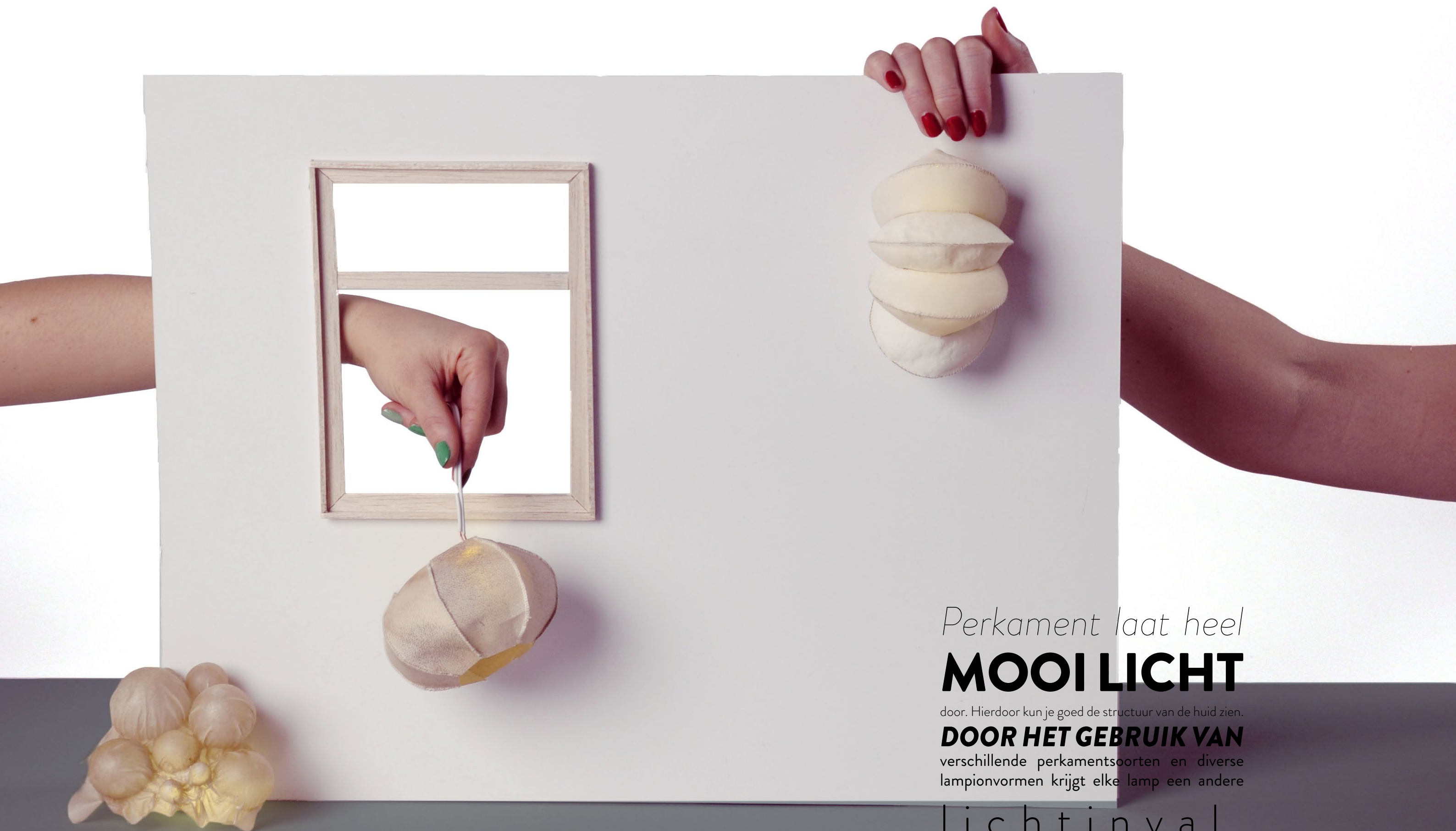
gelaagdheid van

RUWE LANDSCHAPPEN.

Een combinatie van natuurlijke robuuste

materialen en moderne details.

Perkament laat heel
MOOI LICHT

door. Hierdoor kun je goed de structuur van de huid zien.
DOOR HET GEBRUIK VAN
verschillende perkamentsoorten en diverse
lampionvormen krijgt elke lamp een andere

lichtinval.

PERKA- MENTEN

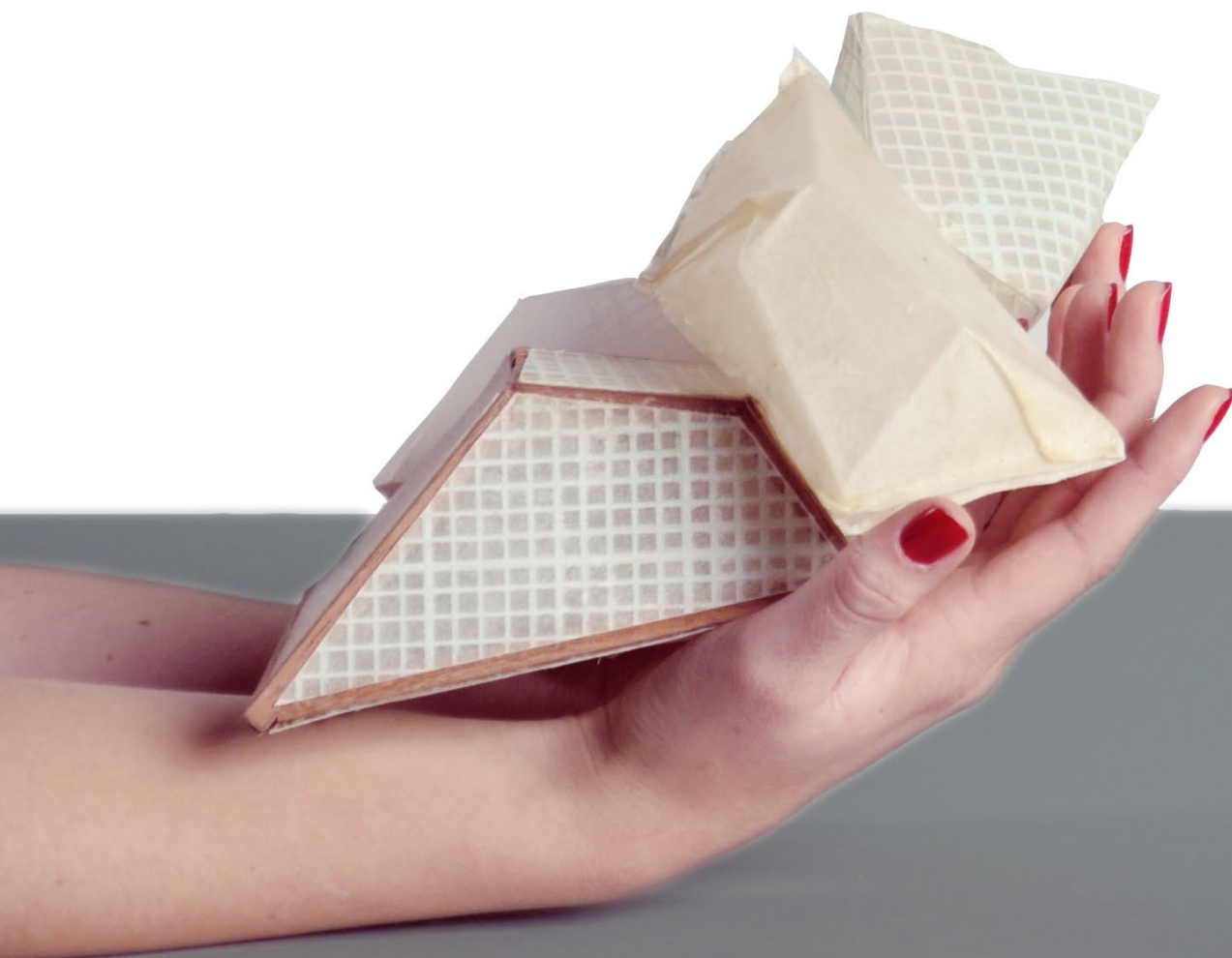
*panelen om lichtin-
tensiteit en lichtinval*
TE KUNNEN REGELEN.

soms vergeten we
dat licht een luxe
en waardevol is.

DE COLLECTIE "PRECIOUS"

bestaat uit kleine tafellampen

**geïnspireerd op
edelstenen.**

PERKAMENTEN

schalen *waarbij*
haakwerk *de* *grootte* *van* *de*
openingen *bepaalt.* Hierdoor neemt de toegang

TOT DE INHOUD

toe of af. Zo kunnen kostbare eigendommen
bewaard worden op een open en toegankelijke
OF JUIST EEN BESCHERMDE MANIER.

DE STALEN

uit deze collectie zijn geïnspireerd op

A f r i k a .

Perkament wordt behandeld

met etnische verftechnieken

en krijgt hierdoor een

poederige uitstraling.

*DIT PROJECT IS TOTSTANDGE-
KOMEN IN SAMENWERKING
MET EN DANKZIJ DE HULP VAN:*

**STICHTING KARTUIZERKLOOSTER SINTE SOPHIA
VAN CONSTANTINOPEL, VERENIGING STAMBOEK
HET KEMPISCHE HEIDESCHAAP, DE VRIJWILLIGERS
VAN DE SCHAAPSKOOI SCHIJNDEL,
HENK DE GROOT, INDEN WITTEN HASEWINT
HANDBOEKBINDERIJ MOOIE BOEKEN AMSTERDAM.**

DESIGN ACADEMY EINDHOVEN